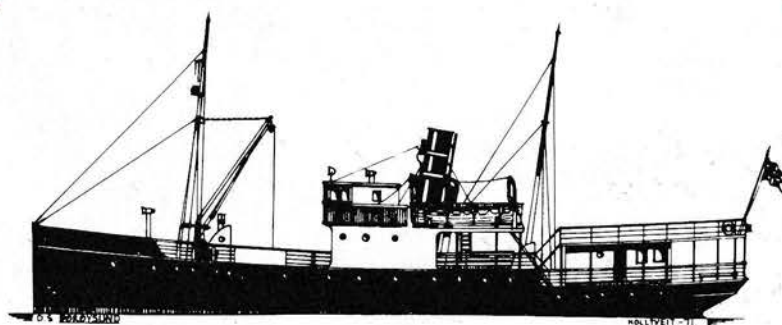
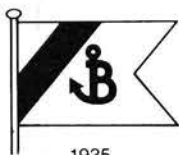

dampskibs posten

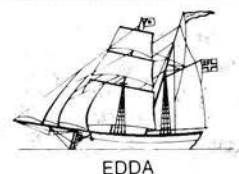
Nr. 14 (hefte 1 - 1984)

Medlemsblad for Norsk Veteranskibsklub

1935

EDDA

SIG. BERGESEN D.Y. & CO.

Drammensvn. 106
Postboks 7600 Skillebekk
Oslo 2 - Tlf. 02/56 78 00

REDERE
«VI SKAL VIDERE»

Erichstrupsgt. 14
Postboks 187
4001 Stavanger - Tlf. (04) 52 70 00

FreeFlex
HANSKANPEHMEÄ
TOPMAN

80-5722

FØRES AV

o/s arena

SKOTOIMAGASIN

TELEFON 41 64 75

BROGT. 12

Er vi flinke nok til å ta vare på medlemmene

Dette var overskriften på et innlegg i «Dampskibsposten» nr. 11 for mai 1980. Det heter videre i innlegget:

Gjør vi nok for å øke medlemsmassen, er vi flinke nok til å ta vare på de som kommer om bord, greier vi å holde på de som kommer? Noe gjøres, men vi har vel alle en følelse av at vi burde ha gjort mer, at vi ikke alltid lykkes, og at den aktive kjernen vil stå som en lukket krets for de fleste som kommer om bord. Kort sagt: Vi må forbedre oss på dette punkt.

Å være både en ideell forening og eier av en ettertraktet gjenstand er en vanskelig kombinasjon. De medlemmene av foreningen som arbeider mest iherdig for det ideelle formål vil naturlig nok også føle størst tilhørighet til den ettertraktede gjenstanden, med den følge at «vanlige» medlemmer kan føle seg mer eller mindre satt utenfor.

Konkret tenker jeg her på NVSK, på «Børøysund» og på den mulighet som alltid vil foreligge for at de som forestår den daglige driften av båten danner en indre kjerne i forhold til mannskapet forøvrig. Medlemmer av NVSK kan gjennom dette motta et dobbelt budskap: På den ene siden framholder foreningen at det er nødvendig med mer mannskap på «Børøysund». Når så medlemmer møter opp, kan de få følelsen av at de ikke er så velkomne likevel.

Det problemet som her er nevnt, viser at det stilles krav til begge parter, både den «indre kjerne» og de mer perifere medlemmene. Ledelsen i NVSK må ha for øye det enkelte medlems behov for å bli akseptert og for å føle seg nyttig i — og knyttet til — den felles gjenstanden. Det enkelte medlem må på sin side prøve å sette seg inn i hvordan de opplever situasjonen som gjør mest for å holde «Børøysund» i hevd. Kanskje dette kan være vårt alles nyttårsfortsett for 1984?

T.Å.

Dampskipet «Hestmanden»

En utfyllende kommentar
av Ingolf Förnes.

Dampskibsposten nr. 12 (hefte 1 og 2 — 1983) bragte beskrivelse av D/S «Hestmanden» — En levende legende, av Olaf T. Engvig. — For oss som erindrer denne hedersskuten fra våre unge år var dette en nyttig og interessant repetisjon. Nå kunne det skrives meget om dette interessante fartøyet — men jeg skal begrense meg til et par små tilføyelser.

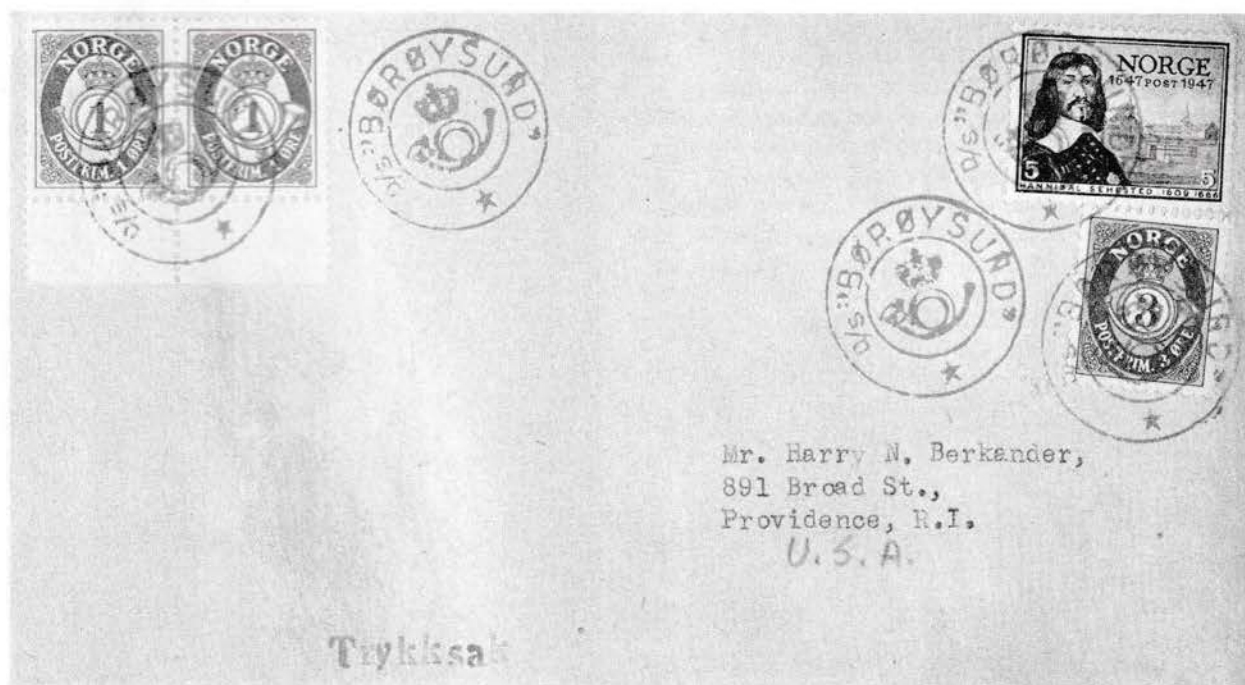
Tankene går uvilkårlig tilbake til de kaotiske dagene ved kapitulasjonen i Nord-Norge sommeren 1940. De stolte dampskip — Bergenskes «Ariadne» og Nordenfjeldskes «Prins Olav» — tidligere kongeyacht, etter sigende bygget av rustfritt stål — begge velkjente av kystbefolkningen — ubevæpnet og beordret til Storbritannia og vekk fra det beseirete Norge.

Omtrent midtveis mellom Tromsø og Island ble imidlertid begge skipene etter hverandre bombet av tyske fly og senket med tap av verdifulle menneskeliv — i den lyse klare sommernatten til 10. juni 1940. — De vesentlig mindre og ubetydeligere lastedragere — Helgelandsskes «Ranen» og Vesteråsks «Hestmanden» på omtrent samme kurs — greide imidlertid begge å ta seg velberget over havet, «overlevde» krigen og kom begge hjem til Norge igjen etter annen verdenskrig.

Og så til det som egentlig fikk meg til å gripe til pennen. — Vi må noe tilbake i tiden. Høststormene hadde herjet en tid. Det var ruskevær på kysten og «Hestmanden» huket seg ned og kjempet seg frem i vindkulene. Om natten den 5. november 1922 ble det ombord i «Hestmanden» født et velskapt guttebarn. De som var tilstede uttalte at denne karen måtte vel bli til noe stort som hadde en slik stormende ankomst.

Med passasjerer og last — med mor og barn slet «Hestmanden» seg mot land. Alle kom de velberget i havn denne gangen også. «A lucky ship» — ble det sagt. Hva så med denne vesle gutten — han måtte vel bli en sann sjøens sønn? Ja — det skal være visst.

(Forts.)

Denne gangen bringer vi bilde av et postalt klenodium: Et brev postet på «Børøysund» for mange år siden og tiltenkt en mottaker i

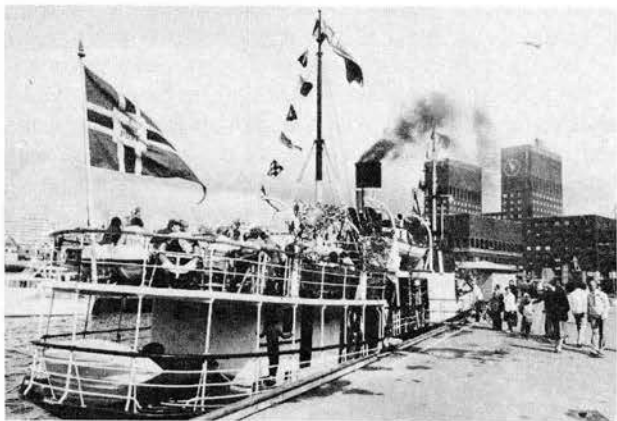
USA. Konvolutten er utlånt til «Dampskibsposten» av Kjell Sandberg.

I likhet med Tordenskiold vokste Gunnar opp i Trondheim og ble stor og kjekk. Han la snart for dagen sunne lederegenskaper og drog tidlig i utenriks fart. Han fikk anledning til å se meget av den store verden — mens han gikk gradene oppover i den norske handelsflåten.

Gunnar avanserte til kaptein på nåtidens moderne super-skip og det står respekt av ham. I fjor fylte han seksti år og gikk i land for godt — til stor glede for kona og ikke minst barna som under tiden var blitt voksne. Snipp snapp — snute, så var dette sanne eventyret ute.

Oya «vi fant» var ideell for lek og familiekos.

En flaggsmykket båt klar for avgang.

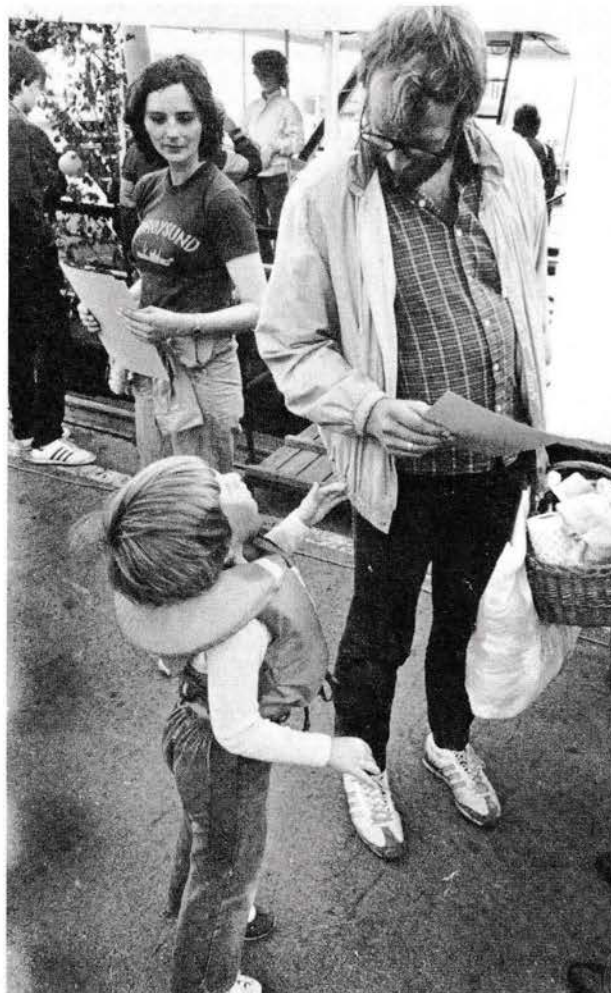
Utover fjorden med bl.a. formann Kaare Svendsen som «hyggeonkel» i forgrunnen.

«Barnas dag» — hvordan ble den?

Husker du den blå invitasjonen til Barnas Dag, innlagt i «Dampskibsposten» nr. 12? Dette store gratisarrangementet for barn i regi av NVSK samlet minst 100 deltakere, flest barn, og ble meget vellykket. Leker for store og små, og salg av diverse «produkter» laget av medlemmer. Stor stemning, fra først til sist. Og herlig vær! Alle var gode og trette og godt fornøyd etter 7 — 8 timer på fjorden, inklusive oppholdet på Kjeholmen.

Og husk: Jo flere som interesserer seg aktivt for kluboen, jo flere slike turer! Vi trenger hverandre for et bedre og i særdeleshet mere aktivt miljø. Det er alltid noe **du** kan gjøre.

Bilder og informasjon sendt til «Dampskibsposten» av Henrik Ørsted.

Og tilbake ved Rådhuset fikk selvsagt alle barna diplom for vel utført deltaking!

En hilsen fra sommer- turens maskinsjef -83

av Bertil Vogl.

Navigare necesse est, javisst, men lika nödvändigt är Labor sponte sua pari, vilket skall vara att arbeta frivilligt; en regel som går igen i allt som har med hobby att göra.

Är då hobbyn gamla ångfartyg, då kan allt hända. Och verkligen: i mitt fall hände det ordentligt.

Några telefonsamtal, och det blev för mig att komma till Oslo i regn, dis och kyla. Men blir det samma dag då Norges populäraste person fyller åttio år, då finns inget regndis som kan grumla glädjen så för en norrmann att han håller sig inomhus. Med andra ord, ett Oslo i en otrolig feststämning, och samma var förhållandet med mig som skulle få äran att komma med Å/S «Böröysund» på sin resa från Oslo till Mariestad, som firade 400 år, och Ångbåtsträffen där.

Lördagen blev en liten orienteringstur med norska folkdansare, och inte kan man säga att Oslofjorden visade sig från sin vackraste sida, precis.

Nåväl, en ny dag randades och vi gav oss iväg med Mariestad som längsta mål och Koster som första. Det blev en regnig, dimmig och ganska så gropig resa, med många gröna ansikten på utsiden. Ja det var så dårligt att när Kungaskeppet passerat oss, vi hade hälsat och mycket ljudligt talat om vem vi var och även belönats med en kunglig vinkning, så fick vi höra att de gått i lä och ankrat. Även vår dag tog slut litet tidigare än beräknat, men visst var det skönt att komma i lä och få litet god mat från våra duktiga damer ombord. Hur dom klarade att från den byssan trolla fram alla läckerheterna vi fick på resan, ja bara det borde vara värt ett långt kapitel.

Som bekant så kan väder skifta, och nästa dag blev helt strålande, en rent fantastisk färd genom den vackra skärgården. Vad vi mötte mest?

Jo, självklart norrmänn i store praktiga lustbåtar, och gissa om vi hördes när de hälsade på oss. Signalen «Vill Ni veta Er position» såg vi inte någon gång under resan, och det är väl ett gott betyg till Bryggan, men hade vi också en gammal Lofotenlots med oss. Destinationen för dagen var Lysekil, där vi hade turen att hamna så centralt så vi kunde proviantera både vått och torrt. Att det resulterade i en jättetrevlig kväll med den stora grillpannan på däck, där alla fick en chans att bekanta sig med varandra. Vid påeldningen nästa dag visade det sig att Lysekilsborna inte alls och Brandkåren i synnerhet inte var vana vid så celebre besök, ty Brandkåren kom ner och trodde det brann.

Nåväl, vi blev förlåtna, och efter en välbehövlig vattenfyllning lämnade vi Lysekil för att i samma strålande väder ta oss till Marstrand, där vi fick ligga på stora paradplatsen bland alla plastraggare. Operation uppsnygning tog vid, ty vid förtöjning i Göteborg skulle allt vara målat och klart och skavankerna väl dolda. Visst blev det precis som på de gamla segelfartygen, där man ibland kunde höra «All hands on deck». Snygg var hon förut, men nu blev det som en svan. På kvällen kom ånyo stora grillpannan fram, och på akterdäck, som i detta fallet verkligen blev första parkett, kunde vi skåda ner på alla flanörer som trafikerade kajen fram och tillbaka och där de flesta beundrade vår båt och frågade och frågade. Nästa dag vid påeldningen blev det ett annat ljud, från alla plastbåtsägare, när vårt feta Kolrök började att regna över deras vita farkoster och segel.

På minst sju döda och säkert fem levande språk blev vi förbannade till minst femte led både fram och tillbaka. Nåväl, en lille konferens, och med det allra tunnaste i fyrväg

som gick att åstadkomma, smög vi oss iväg från Marstrand fast självklart med ordentliga signaler för att tala om att här är VI. Göteborg, Stenpiren och folk från Bohuslän som hjälpte till med vatten och elkoppling samt en kväll i lugn och ro samt naturligtvis Liseberg för de yngsta.

På morgonen: «Bohuslän» först iväg och sedan vi med en Älvtots ombord Inte dröjde det länge förrän aktern av «Bohuslän» försvann i fjärran uppöver älven. Vid Bohus Fästning, som med sitt imponerande yttre stammar från 1100-talet, lämnade vi Hisingssidan och Nordre Älv för att ha fastlandet på båda sidor om oss. Vid Lilla Edet kom första slussningen, och visst blir man imponerad av vad vi människor kan åstadkomma. Slussarna vid Trollhättan blev ett s.k. eldprov för oss i maskin. Solen stekte, och kolen värmdes för att när vi var längst nere i slussarna komma upp i en temperatur på drygt 45 grader, men vad gjorde det, ty skådespelet var rent otroligt! Massor av människor kantade kajerna, solen strålade och vi gled fram som en vacker svan. Dagen blev lång, ty vi ville inte ha för lång tid fram till mötesplatsen nästa dag. Följden blev att ankaret inte gick förrän vid halvnottiden på kvällen. Bad i sötvatten, vad kunde vi egentligen mer begära efter en sådan underbar dag?

Till möteplatsen kom vi i god tid nästa dag, och vi fick vänta något på ångaren «Trafik» från Vättern som höll på att slussa ut vid Sjötorp. Där hade förresten «Bohuslän» tillbringat natten, men de lämnade platsen utan större saknad, ty myggen hade varit förfärliga där.

Avsikten var att nu skulle det bli parad in till Mariestad, och visst blev det så. «Bohuslän» i spetsen, «Böröysund» som tvåa, sedan «Trafik», därefter Den danska «Skjelskör». Ytterligare några följde upp paraden och det blev så vackert så det finns inte ord att beskriva det hela. På eftermiddagen och kvällen vidtog det stora PARTAJET. Alla blev utrustade med ett igenkänningsmärke och sedan blev det att vandra och titta och inte minst smaka på allt som visades och bjöds. En kväll som gick över i morgon för de allra flesta så det blev inte bara ringar på vattnet utan en hel del runt ögonen också.

På förmiddagen, beskådad av enligt tidningarna drygt femtusen människor, skulle världshistoriens första kapplöpning mellan ångbåt, ånglok och ånglokomobil äga rum. Hela femtio meter varade den, och visst vann ångloket, men hur hadde det gått om sträckan varit hundra meter? Vi ångbåtsfrälsta inte bara tror utan «vet» att Ångbåten vunnit i så fall. Ja ja, men tro kan vi väl få göra ändå.

På kvällen blev det middag i en lokal som hamnet i Guinness rekordbok tack vare den korta byggtiden. Inte märktes det på maten, ty den var alldeles utsökt god med en toppenferterrätt som smälte i munnen.

Dags för utdelning av vänskapsgåvor, men de minns jag inte så mycket av för jag fick en sådan fin present så jag såg nästan ingenting annat. En teckning av «Böröysund» som nu hänger i på en hedersplats i baren hemma i huset. Söndagen blev en vilodag fram till kvällningen då vi lämnade Mariestad för att ta oss tillbaka till Oslo och på ett lugnt sätt smälta alla de intryck vi fått vid träffen med alla andra ångbåtsfans.

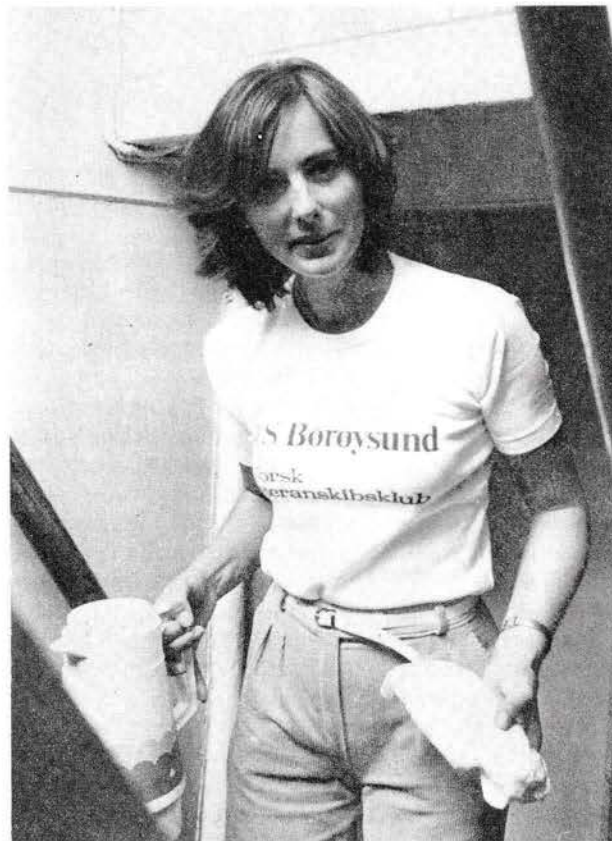
Resan till Göteborg tillbringade jag som passagerare och fick verkligen chansen att se den vackra naturen. I Göteborg blev det Hej Hej och visst var det med en viss vemod man klev iland, men klar över att man upplevt något som ord inte räcker att beskriva. Tack alla Ni som gjorde resan till vad den blev, en makalös upplevelse och skriv gärna igen.

Bertil

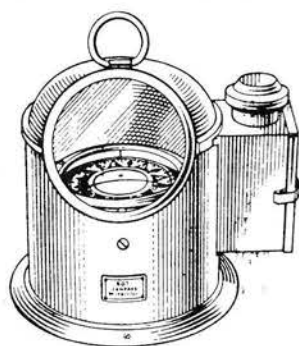
Bertil Vogl
Gjutebrunnsvägen 25
S-436 00 Askim
Sverige

T-skjorter med klubbmotiv.
Nå har Norsk Veteranskibsklub T-skjorter til salgs til store og små.
Størrelser: Store - Middels - Liten.
Pris kr. 45,-.

Skjorter bestilles ved at du henvender deg til:
Henrik Ørsted,
Parkveien 9,
OSLO 3.
og sender kr. 45,- + kr. 5,- i porto.

Hvem denne avklede herre på «Børøysunds dekk er? Ja, det er vel ikke alle som har sett ham av NVSKs nesten 400 medlemmer - men det er altså formannen! Kåre Svendsen heter han - også når han har tøyet på.

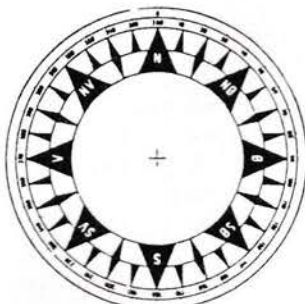

	Demontert 2 stk. bremsebånd og tilpasset og monterert 2 stk. nye.	Oppgitt pris.....	Kr	1.725,-
114	Krengningsprøve. Utført krengningsprøve på fartsdyet med nødvendige Beregninger.	Oppgitt pris.....	"	10.925,-
115	SB livbåt. SB livbåt transportert iland og bragt til verksted. Nedre bord BB side demontert i full lengde. Nytt bord tilpasset og monterert. Nye materialer malt. Båten transportert ombord.	Oppgitt pris.....	"	8.500,-
116	Overbordventil i trykkrøvs. Under u/ordre 102.			
117	Plateskift i bunn maskinrom BB side. Fjernet kull i BB kullboks og fylt dette over i sekker. Fjernet dørplate. Høgd lds sement i bunn i og utenfor kullboks. Fjernet sementet. Nødvendig demontering av rørledninger for tilkomst. Brent lds skott mot kullboks samt langskipsavstivning og bord. Brent lds slingrekjøsl. Brent ut platestykke i bunn ca. 1300x600x9 m/m. Tilpasset ny plate i bunn og sveiset denne på plass. Tilpasset og sveiset fast demonterte komponenter som nevnt ovenfor. Sveiset inn mellom skott mot kullboks og ny plate. Tilpasset og monterert skottflens i ny platespuns. Monterert ventilhus i denne. Tilpasset og monterert rørledningen på plass. Brent ut opptøret del av skott i kullboks og tilpasset og sveiset inn ny platespuns. Malt reparerte områder og støpt betong i kullboks med riktig fall mot åpning. Foretatt tykkelsesmålinger av bunnplate i aktuelle område før plateutskifting.....		"	25.000,-
	Tøringer bunn SB side. Foretatt tykkelsesmålinger. Demontert rørledningen og ventilhus. Brent ut opptøret flens i bunn i inntak for bunnventiler. Tilpasset og monterert ny skottflens for ventil. Monterert ventilhus. Tilpasset og monterert rørledninger.....		"	4.800,-
118	Tøringer skuteside SB side. Sveiset i groptøringer i skuteside SB side i et område ca 1000x500. Sveiset bortforede naglehoder hvor dette var nødvendig samme side i et større område.	Oppgitt pris.....	"	4.500,-

106	Kneplate. Brent ut og fjernet defekt kneplate midtskips mellom akterskott og bunn i lasterom. Ny plate tilpasset, transportert ombord og sveiset inn.	Oppgitt pris.....	Kr	4.375,-
107	Dobling. Tilpasset og sveiset dobbling ca. 300x300x5 over lekkasje i BB skuteside akterkant av kullboks under dekk. Fikket og rengjort området for rust. Nødvendige stillaser.	Oppgitt pris.....	"	3.450,-
108	Lys/blindventiler. Demontert 4 forreste ventiler BB side. Skuteside omkring ventilene rustpikket og rengjort og stoffet. Nye bolter og muttere forarbeidet. Boltehodene avrundet til utsende lik bolter i øvrige ventiler. Ventilene pakket og monterert. Oppbygging av nødvendige stillaser.	Oppgitt pris.....	"	10.780,-
109	Klissettebolter. Utgår.....		"	0,-
110	Fortøst. Gamle stag/vant demontert og fjernet. Tilpasset og monterert 8 stk. nye ca. 65 m, 20 m/m wire og monterert disse.	Oppgitt pris.....	"	9.230,-
111	Lastebommen. Fornytt bom-sertifikat. Lastebommen er redusert fra 3 tonn til 0,5 tonn.	Oppgitt pris.....	"	400,-
112	Rekker. Brent av og fjernet defekte deler av rekker SB og BB siden fordekk. Tilpasset og monterert nye rekker ca. 25 m, 3/4" galvaniserte rør.	Oppgitt pris.....	"	8.650,-
113	Ankerspill. Forarbeidet og monterert 2-delt frikoblingsmutter/hjul på BB side etter modell av tilsvarende på SB side.	Oppgitt pris.....	"	6.360,-

For å gi oss menige medlemmer et inntrykk av hvor mye arbeid det ligger bak å holde «Børøysund» i stand og hvor mye dette arbeidet

koster, bringer vi her faksimileavtrykk av side 3 og 4 i den fem sider store fakturaen som kom fra Horten Verft i forbindelse med oppholdet der i mars/april 1983. Sluttsummen ble kr. 174.520.

Aktuelt om husene

av Georg Jensen

Mens «Børøysund» ligger ved verkstedet, blir husene på kaia samlingssted for dugnadsvillige medlemmer. Som fortalt i årsberetningen, er snekkerne ferdige med innredningen. Gulvene er oljet og malerarbeidene så smått startet opp. Riksantikvaren har kommet med forslag til farger som vi håper vil gi interiørene det rette preg av å tilhøre dampskipsepoken.

I skur 88 står det også igjen en hel del arbeid. Her skal innredningen fullføres og alt utstyret ordnes og ryddes inn på sin forhåpentligvis endelige plass.

Både i husene og i skur 88 er det stort behov for dugnadsvillige. Vi må gå inn for å få ferdig så mye som mulig innen «Børøysund» kommer tilbake, for da regner vi med at alle krefter må settes inn ombord der. Birte Svegård og Georg Jensen organiserer arbeidet i husene. De ser begge fram til å bli nedringt av folk som vil være med å ta et tak. Vi tar sikte på å ha lørdag og tirsdag og/eller torsdag som faste dugnadsdager.

Birte treffes på telefon 46 10 02 (arb.) og 37 87 34 (privat), Georg på 47 17 80 (arb.) og 03-82 02 66 (privat).

Aktuelt om «Børøysund»

av Georg Jensen

I vår fikk vi bevilget kr. 210.000 fra Miljøverndepartementet til bevaringsarbeid på «Børøysund». Størsteparten av dette beløpet skulle gå til sandblåsing av skroget (den delen som ikke ble fornyet på Donsø) for å få en oversikt over skrogets tilstand og å legge grunnlaget for et effektivt vedlikehold i årene framover.

Arbeidet ble bestilt ved Framnæs mekaniske Værksted, og båten ble seilt ned til Sandefjord i oktober. Der ble hun umiddelbart dokksatt, og skroget sandblåst og ultralydmålt. Målingene viste at tilstanden var atskillig verre enn antatt. Ti plater var så medtatt at skipskontrollen forlangte øyeblikkelig utskifting, mens to plater kunne midlertidig utbedres. Det viste seg også å være endel lokale tæringer som er blitt utbedret ved at groper er blitt sveiset igjen eller nye platebiter felt inn i svake partier. Endel tærede nagler er også blitt over-sveiset.

De ti platene som skal skiftes nå, er på babord side. I plategangen ut for hoveddekket skal platene fra passasjerlugaren lengst akter («Maskinistlugaren») og helt fram til stevnen fornyes. I plategangen over er det en dårlig plate i ruffen, og øverste plategang skal fornyes fra banjeren og framover. For å få tilgang til platene, er all innredning og kledning på skutesiden i offiser messen og alle lugarene på babord side revet ut. I byssa er benken fjernet og i 3. klasse salongkledningen på babord side ned til overkant av seteryggen. Dessuten er babord kullbaks tømt. Dette arbeidet ble utført av klubbmedlemmene en helg i oktober.

Et problem som dukket opp, var nagler. Nagler i tilstrekkelig mengde og riktige dimensjoner fantes ikke i Norge. De måtte derfor bestilles fra England, og de ble levert midt i desember. Ventetiden før naglene kom brukte styret til å ordne finansieringen av reparasjonen. Utskiftningen av platene i klinket utførelse vil ifølge tilbud fra verkstedet komme på kr. 360.000. For om mulig å hjelpe oss, utarbeidet verkstedet i samarbeid med skipskontrollen et alternativ med sveising av de nye platene og påsetting av pyntenagler. Dette ville koste noe under halvdel av klinket utførelse, men ble av styret sett på som utilfredsstillende med tanke på den museale verdi som «Børøysund» har.

Vi har nå fått tilsagn om et banklån som sammen med det vi har av egne midler kan dekke de forventede utgifter. Innen regningen på reparasjonen kommer, regner vi også med å ha fått svar på søknad om støtte fra Miljøverndepartementet. Så snart finansieringen var ordnet, ble plateskiftingen bestilt ved Framnæs. Båten ble dokket inn på nytt i begynnelsen av desember, og arbeidet påbegynt. Det blir fullført omkring månedsskiftet januar/februar, slik at vi ved de tider kan håpe å se «Børøysund» tilbake ved sin faste plass i Oslo!

P.S. «Børøysund» er nå tilbake ved Akershuskaia!

Red.

Aktuelle blader, bøker og andre dokumenter

Norges Sjøkartverk 1932 — 1982:

Kystens historie i kart og beskrivelser.
Stavanger 1983

I anledning Norges sjøkartverks 50-års jubileum er det gitt ut en jubileumsbok med tittelen «Kystens historie i kart og beskrivelser».

Fra bokenmeldelsen av professor Jon Holsen gjengis følgende:

«Kapitlet er rikholdig illustrert med gjengivelse av dekorative og fargerike tittelblad fra gamle atlaser helt tilbake til 1500-tallet. De fleste er laget og trykt i Nederland. De meget gode reproduksjoner av gamle kart over Norges kyst står i kronologisk rekkefølge. De gir et slående inntrykk av at langsomt ble Norges kyst- og fjordområder avbildet noenlunde riktig i form av kart. Det var fremveksten av den sjøvertse handelsforbindelsen med utlandet som i første rekke skapte behovet for en stadig bedre kartlegging av Norges forrevne kyst med de mange fjorder. De gamle sjøkart gir også en forestilling om hvorfor Norge ble hetende «Nordveien» på så mange språk». «En slutter seg med glede til H.M. Kong Olavs gratulasjon med 50-års jubileet. Gratulasjonen er gjengitt i jubileumsboken på første side etter tittelbladet. Jubileumsboken foreligger i meget pent trykk, med et klart og rikholdig bildemateriale som har tilknytning til sjøkartlegging i Norge. Boken vil ha interesse for alle som er engasjert eller interessert i kart og oppmåling, og spesielt for de som arbeider med hydrografi og navigasjon. Men boken er også et stykke kulturhistorie og påkaller således også almenhetens interesse.

Boken er et praktverk. En føler glede ved å ha den i hånden, en leser den med interesse, og den vil være en pryd og berikelse for bokhyllen.»

Teknisk beskrivelse: Boken er trykket i A4 format, har 208 sider, er innbundet med gull- og blindpreget omslag og har over 40 fargebilder som viser gamle sjøkart og atlassider helt tilbake til 1600-tallet, gamle kystfyr, fyrskisser og kystprofiler.

Boken kan bestilles fra Norges Sjøkartverk, Boks 60, 4001 Stavanger, eller gjennom bokhandlere.

Pris kr. 300,-.

Bibliofilutgave (nr. 1 — 500) kr. 450,-.

Fra Norges Sjøkartverks presentasjon.

Hva med museumsstrukturen i Norge?

På Norske kunst- og kulturhistoriske museers årsmøte i Tromsø i september 1983 drøftet man bl.a. strukturplanen for museumsvesenet i Norge. Da arbeidet med å bevare, restaurere og bruke eldre fartøyer jo kan sies å ligge på grensen av museal virksomhet, har vi sakset følgende avsnitt fra Alf Bøes sakspapir til møtet (redigert etter diskusjoner i strukturutvalget og i NKKM's styre):

«Vi vil i en fremtidig norsk museumsstruktur operere med fire typer eller klasser av museer. Disse tenkes ikke innordnet i noe pyramidesystem med betoning av det overordnede og det underordnede. Snarere er det tale om en «flat» eller horisontal struktur, hvor bildet preges av selvstendige enheter, store og små, som utvikler seg i samarbeide, og som etter overenskomst virker i fellesskap for ivaretagelse bl.a. av nasjonale forvaltningsoppgaver.

Disse typer museer er:

— **Museer med lokalomfattende arbeidsområder.**

Disse vi så vidt mulig, og så langt naturlig er, søkes innordnet i de regionale samarbeidsenheter som vi ovenfor har omtalt under museumsregioner.

— **Museumsregioner.**

Disse vil danne grunnheten i den norske museumsstruktur. Fylkesmuseene forutsettes innordnet her.

— **Museer med landsdelsomfattende arbeidsområder.**

— **Museer med landsomfattende arbeidsområde.**

Med unntak for materiale forvaltet av landsdelsmuseene, eksisterer i dag ikke lovfestet vern av gjenstander — hva enten disse tilhører museenes samlinger eller ei. Vi kan bare vise til visse bestemmelse som begrenser adgang til eksport. Heller ikke har vi lovfestet vern av opplysninger eller tradisjonsstoff.

Beskyttelse ved lov eksisterer altså kun innen kulturminnevernet og bygningsvernet; men også her foreligger oppgaver som bør ivaretas for den store del av kulturminnene og bygningsminnene som ikke ligger inn under det lovfestede vern. Dertil har vi et stort og løpende behov for opplysningsvirksomhet, rettleiding og propaganda-arbeid over hele bredden av kulturminnevernet.

Hovedlinjer i en landsomfattende museumsstruktur kan ikke trekkes før standpunkt er tatt til valg av organisasjonsmodell innenfor de muligheter som fremsettes i utredningen NOU 1982:36 Kulturminnevernet. De forhold som drøftes i innstillingen vedrørende organisasjon av Kulturminnevernet, har betydning også for museumsstrukturen.

For den praktiske tilrettelegging av en nasjonal museumstruktur, må hovedlinjer i neste omgang drøftes med impliserte parter, såsom: De berørte departementer (Kultur- og vitenskapsdepartementet, Miljøverndepartementet, Kommunal- og arbeidsdepartementet), Norske Kommuners Sentralforbund, fylkeskommunene, landsdelsmuseene, kultursjefene, fylkeskonservatorene, Riksantikvaren, Fortidsminneforeningen, Statens museumsråd o.a.

Hvis vi etter nødvendige justeringer når frem til en plan som godtas, må den iverksettes ved tilpas-

ning fylke for fylke, ved gruppering av institusjoner i passende regionale enheter. Disse må hver især gis en forsvarlig indre organisasjon, tilpasset forholdene for hver enkelt region, men egnet for et forpliktende fylkesomfattende samarbeide etter linjer som beskrevet ovenfor.

Hele systemet bør festes i en egen museumslov, som også gir retningslinjer for samarbeid mellom statlige, fylkeskommunale og regionale instanser, og for museenes plass i det lovfestede og det ikke lovfestede kulturminnevern.»

Referat fra generalforsamlingen i Norsk Veteranskibsklub

(Av plassmessige grunner litt forkortet av redaktøren).

ONSDAG 24. nov. 1983 kl. 1830. Sted: Folkets Hus.

Fremmøte: 47 personer, derav 45 medlemmer med stemmerett.

Formannen ønsket alle medlemmer velkommen og refererte til bestemmelser i loven m.h.t. utsendelse av innkalling til generalforsamlingen.

Det var ingen anmerkning til utsendelse og innkalling til generalforsamling for Norsk Veteranskibsklubb 1983 og generalforsamlingen ble lovlig satt.

Mårten Ervik ble valgt til ordstyrer med akklamasjon.

ÅRSMELDINGEN

Ordstyreren åpnet ved å be om at det ble valgt to personer til å undertegne protokollen fra generalforsamlingen og foreslo Elisabeth Carlberg og Kjell Døhlie.

Disse ble valgt med akklamasjon. Ingen av de fremmøtte medlemmer forlangte at årsmeldingen skulle leses opp. Ordstyreren refererte punktene og ba om eventuelle kommentarer.

Følgende punkter i årsmeldingen ble gjennomgått:

ADMINISTRASJON:

Ingen kommentarer.

ØKONOMI:

Ingen kommentarer.

DAMPSKIBSPOSTEN:

I forbindelse med utsending av Dampskibsposten ble det spurt om det var blitt sendt ut purring til medlemmer som ikke hadde betalt kontingent. Grunnen var at beløpet for innkommet kontingent viste en nedgang fra året før. Fra styret ble det bekreftet at purringer var sendt ut. Det ble hevdet at det hadde skjedd innmelding fra personer i Trondheim som ikke har mottatt utsendt materiale. Styret vil undersøke dette.

PR:

Ingen kommentarer.

KLUBBAKTIVITETER:

Ingen kommentarer.

BØRØYSUND:

Det ble reist spørsmål om den forsikringssum som skipet var oppført med var reell i forhold til de reparasjoner som skipet hadde gjennomgått. Styret har tatt dette opp med forsikringsselskapet, og det viser seg meget vanskelig å fastsette markedsverdien av skipet. Det har vist seg at det er vanskelig å få til en økning ut over den verdi som er satt. På spørsmål om de forestående reparasjoner opplyste styret at det ble arbeidet med finansiering og at ingen arbeider ville bli satt i gang før dette var brakt i orden på en tilfredsstillende måte.

STYRBJØRN:

Ingen kommentarer.

HESTMANDEN:

Det ble spurt om de grunnarbeider som er foretatt på skroget er slutført på en forsvarlig måte, da det ikke er påført dekkmalning på skroget. Fare for at sandblåsing og priming derfor kan være bortkastet.

Formannen gav et resymé av de arbeider som har vært utført. Alt arbeid er utført i forståelse med Kulturverndepartementet. Disse har satt som krav at videre arbeid ikke skal utføres før bunntankene er kontrollert og funnet i orden. Det er bevilget kr. 10 000,- til dette arbeidet. Situasjonen er dessverre at det ikke har vært mulig å få utført dette da TMV er nedlagt. Det ble også spurt om de arbeider som er utført med maskinen kunne vært unngått ettersom de nødvendigvis ikke har sammenheng med å få lagt skipet i «møllpose». Fra styret orienterte Engvig om bakgrunnen for dette arbeidet. Arbeidene ble utført etter anbefaling fra fagfolk, og dette har resultert i at maskineriet er sikret for mange år framover. Hvis ikke kunne en ha risikert at både maskin og aksling ville blitt totalødelagt.

HUSENE:

Forsikringen vil bli vurdert etter at husene er ferdig restaurert.

(Forts.)

TÅRNKIOSKEN:
Ingen kommentarer.

FREMTIDSUTSIKTER:

Under dette punkt ble det reist innvending mot styrets formulering vedr. oppbyggingen av Børøysunds akterskip. I debatten omkring videre arbeid med denne saken kom det frem to hovedsyn:

1. Beholde styrets formulering med få eller ingen endringer.
2. Endre styrets formulering og utsette avgjørelsen til neste generalforsamling.

Styret ønsket i utgangspunktet at generalforsamlingen kunne gi en rettesnor for styrets videre arbeid med denne saken. Det ble lest opp en vurdering som styret hadde fått utarbeidet av konservator Kolltveit. Denne vurdering trakk også inn økonomiske momenter. Det ble påpekt at det tidligere har vært utarbeidet vurderinger og kostnadsoverslag for utbedringsarbeidene, og det bør være disse som danner grunnlaget for videre arbeid.

Til avstemming forelå følgende forslag:

1. Ingen endring i årsmeldingen.
2. Endre formuleringen fra «museal vurdering» til «fra museumshold».
3. De siste fem linjer i avsnittet om akterskipet strykes i årsmeldingen, og styret pålegges å utarbeide en konsekvensanalyse som legges frem for neste Generalforsamling.

Man stemte først over forslag nr. 3 da dette var det mest ytterliggående.

Dette ble vedtatt med 27 mot 18 stemmer.

Korrekt tekst for avsnittet FREMTIDSUTSIKTER blir da:

Situasjonen ser forøyeblirket noe dyster ut. Alle fartøylene ligger ved verksted. Lyspunktet er selvfølgelig at de vil vende tilbake i bedre teknisk stand. BØRØYSUND vil trenge en iherdig innsats for å få hele babord side innredet når platene er skiftet. Dette vil kreve både tid og penger. Salongene akterut er en sak for seg. Uten ekstraordinære bidrag vil ikke 1. plass salong bli innredet i år heller.

EVENTUELT:

Formannen orienterte om dannelsen av en gruppe i Trondheim. Denne består i dag av ca. 70 medlemmer. Det ble reist spørsmål om den formelle status arbeidsgruppen i Trondheim har/bør få i forhold til NVSK.

Fra styrets side ble det foreslått at dette overlates til Organisasjonsutvalget. Likeledes bør man se tiden noe an og finne frem til arbeidsformer som i første omgang virker mest praktisk.

Styret ønsket at man hadde en kontaktperson for lettere å kunne holde gruppen i Trondheim løpende informert.

REGNSKAP OG REVISJONSBERETNING

Regnskapet ble gjennomgått av Arne Nik. Rød. Ordstyreren leste deretter opp revisors rapport.

Det ble stilt spørsmål om bakgrunn for enkelte poster i regnskapet, bl.a. vedr. tilskuddet fra Bærum Kommune. Formannen opplyste at tilskuddet ville komme, men det var enda ikke mottatt den dagen regnskapet ble avsluttet.

RAPPORT FRA ORGANISASJONSUTVALGET

Ervik orienterte om utvalgets arbeid som i hovedtrekk var blitt delt i to hovedområder:

1. Overordnet organisasjonsstruktur.
2. Utarbeidelse av lovendringsforslag og retningslinjer.

I perioden hadde Bjerke bedt seg fritatt, og han var erstattet av Bertheau som var den neste på valglisten.

Hovedarbeidet hadde i stor utstrekning gått ut på å samle materiale vedr. organisasjonsstrukturer fra lignende klubber og foreninger. I tillegg var det utarbeidet et spørreskjema som var sendt ut til alle medlemmer. Pr. dato var det kommet svar fra 27 aktive og 65 passive medlemmer. Det ble oppfordret om at alle som ikke hadde sendt inn svar sendte dette så snart som mulig, selv om den oppgitte svarfrist var overskredet.

Utvalget regner med å legge frem resultatet av denne undersøkelsen i løpet av våren og håpet at dette ville gi verdifull informasjon til utvalget og ikke minst til styret.

Det var ingen innkomne forslag.

FASTSETTELSE AV KONTINGENT

Styrets utsendte forslag til kontingent for 1984 ble vedtatt.

Kontingenten blir:kr. 100.- for personlige medlemmer.
Kr. 500.- for bedriftsmedlemskap.

På spørsmål ble det opplyst at personer via bedriftsmedlemskap ikke har stemmerett på Generalforsamling, da loven bare omtaler personlig medlemskap.

VALG

Ordstyreren hadde kommentarer til formuleringen på forslaget som var kommet fra valgkomiteen. Dette ble avklart med representantene fra valgkomiteen slik at det ikke var tvil om ordstyrerens og Generalforsamlingens oppfatning av forslagene på formann og nye styremedlemmer.

Valgkomiteens forslag til formann og nye styremedlemmer ble vedtatt ved akklamasjon. (Se baksiden av bladet).

Styret i Norsk Veteranskibsklub for 1984 består av:

Statsautorisert revisor Gram ble gjenvalgt med akklamasjon.

Det ble fremmet forslag på 4 personer til valgkomiteen.

Valget fikk følgende utfall:	42 stemmer	(valgt)
Magne Hansen	36 stemmer	(valgt)
Gunnar Hjort	29 stemmer	(valgt)
Øystein Lydersen	18 stemmer	

Magne Sørland

1 stemme ble forkastet.

Til sist takket formannen alle for samarbeidet i det året som har gått, med en spesiell takk til dem som nå går ut av styret.

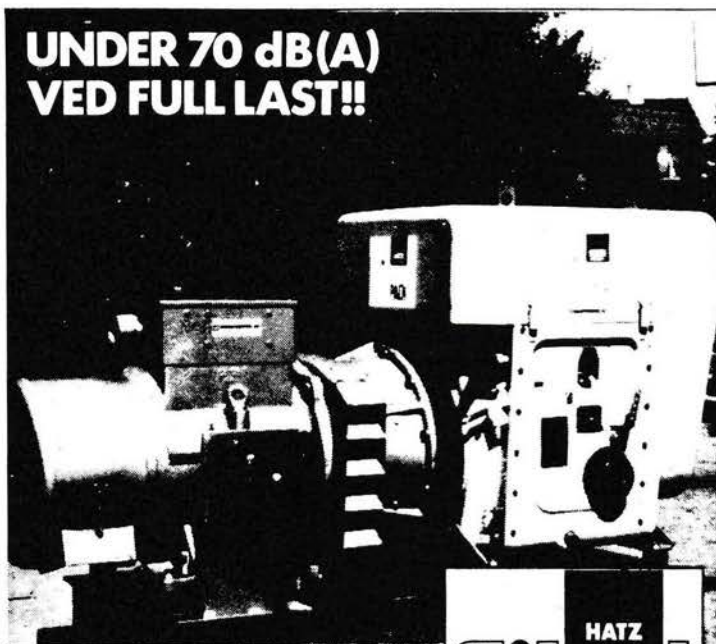
Han oppfordret samtidig så mange som mulig til å møte opp på dagnadene slik at husene kan tas i bruk og at vi får et naturlig samlingssted for våre aktiviteter.

Arne Drage
referent

Super stillegående dieselaggregat inntil 20 kVA

**UNDER 70 dB(A)
VED FULL LAST!!**

**Industri-og
marineutførelse.**

id INDUSTRI DIESEL AS

Kjelsåsvn. 174 — Tlf. (02) 23 61 80
Postboks 31 — Korsvoll, Oslo 8

Annonsér i Dampskibsposten!

Det er styrets og redaktørens håp at Dampskibsposten skal utkomme med flere nummer pr. år og slik fungere som et bindeledd mellom Veteranskibsklubbens medlemmer. For å nå dette målet trenger vi bl.a. inntekter som i noen grad kan dekke trykningsutgiftene. Medlemmer eller andre lesere som ser en mulighet til å annonsere i Dampskibsposten kan ringe til Anne Thorbjørnsen, tlf. 02-20 36 50 for nærmere opplysninger.

Med denne oppfordringen vil redaksjonen ønske alle lesere et godt og framgangsrikt år for NVSK!

dampskibs posten

Medlemsblad for
NORSK VETERANSKIBSKLUB

Redaktør:

Trond Alvik

Redaktørens adresse:

Boks 1004, Skurva,

2601 LILLEHAMMER.

Klubbens adr.: Boks 1287, Vika, Oslo 1

Kaiplass: Nordre Akershus kai

Telefon «Børøysund»: 41 70 41

Postgirokonto: 2 01 30 01

Bankkonto: 6001.05.20080

NORSK VETERANSKIBSKLUB ble stiftet i 1964, og er en ideell forening med formål å arbeide for bevaring av maritim kulturhistorie med særlig vekt på å bevare, samle opplysninger om, samt utbre interesse for eldre dampskip og andre sjøverts transportmidler.

Siden 1969 har klubben forestått restaurering og drift av passasjerskipet D/S «Børøysund» (bygget 1908, 179 brt.). I 1977 overtok klubben bruksretten til tre bygninger på Rådhusbrygge 1. Husene er under restaurering og vil brukes som senter for klubbens virksomhet.

I 1979 ble fraktfartøyet «D/S «Hestmanden» (1911, 755 brt.) og slepebåten D/S «Styrbjørn» (1910, 166 brt.) reddet fra opphogging og innkjøpt av klubben.

Alt arbeid i klubben foregår på frivillig basis som ubetalt dugnadsarbeid. Årlig nedlegges over 10.000 dugnadstimer.

Hovedinntektskilden for klubbens virksomhet er seilingsinntekter fra D/S «Børøysund». Men det mottas også betydelige beløp i støtte fra det offentlige, samt bidrag fra private, og medlemskontingent.

Medlemsskap i Norsk Veteranskibsklub er åpen for alle som støtter klubbens formål. Kontingenten for 1984 er på minimum kr. 100,—.

Norsk Veteranskibsklub

STYRET 1983:

Kaare Svendsen, formann	tlf. 41 67 75
Arne Nik. Rød, viseformann	tlf. 66 60 50
Heddy Lindseth, kasserer	tlf. 41 50 70
Anne Thorbjørnsen, sekretær	tlf. 20 36 50
Arne Drage, styremedlem	tlf. 41 70 60
Olaf T. Engvig, styremedlem	tlf. 55 89 00
Georg Jensen, styremedlem	tlf. 03-82 02 66
Tore Bilet, varamedlem	tlf. 45 89 30

Båtutvalget tar seg av de formelle sider ved driften av D/S «Børøysund». Medlemmer:

Sertifikater, mønstring:

Magne Hansen,	tlf. 23 61 80
Laila Andresen,	tlf. 29 50 00

Maskinteknikk:

Per Bølstad,	tlf. 17 80 80
--------------	---------------

Booking:

Kaare Svendsen,	tlf. 41 64 75
Hovedkontakt vedr. D/S «Hestmanden» eller D/S «Styrbjørn»:	
Olaf T. Engvig,	tlf. 55 89 00

Klubbkomiteen skal sørge for at virksomheten i forhold til medlemmene blir ivarettatt. Den vil planlegge og gjennomføre medlemsmøter, medlemsturer og andre aktiviteter for å engasjere medlemmene sterkere i klubbens arbeid.

I utvalget er disse med:

Tore Bilet,	tlf. 45 89 30
Anne Thorbjørnsen	tlf. 20 36 50
Henrik Ørsted	tlf. 60 11 40
Rolf Nordby,	tlf. 44 45 70

Nordsteam — kontakt- og samarbeidsorgan for veteraner i Norge, Danmark og Sverige. Klubbens representanter er:

Tore Bilet,	tlf. 45 89 30
Arne Nik. Rød	tlf. 66 60 50